

Věc: Zásadní připomínky k navrhované novele energetického zákona

Vážená paní, Vážený pane,

Ministerstvo průmyslu a obchodu (dále jen „MPO“) předložilo do meziresortního připomínkového řízení novelu energetického zákona (č. 458/2000 Sb.). Po podrobném prostudování novely je zřejmé, že materiál obsahuje řadu problematických návrhů, z nichž některé jsou v rozporu s platnou legislativou, technickou praxí nebo mají významné dopady na investory v energetice a spotřebitele elektřiny.

Považujeme za důležité Vás upozornit na skutečnost, že plánované retroaktivní zásahy (například omezení množství výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů) jdou nad rámec prodiskutovaných změn v rámci notifikačního procesu, při kterém Evropská komise posuzovala formu podpory obnovitelných zdrojů dle zákona č. 165/2012 Sb. V závěrečné zprávě ze dne 11. 6. 2014 vydala Evropská komise souhlasné rozhodnutí, že „*režim, kterým Česká republika podporuje výrobu elektřiny z obnovitelných zdrojů energie, je v souladu s pravidly EU pro státní podporu*“. Současně jsou opatření navrhované MPO v příkrém rozporu se stabilní pozicí Evropské komise, která opakovaně upozornila členské státy, aby se při změně dotačních schémat pro nové obnovitelné zdroje „*vyvarovaly neoprávněných nebo retroaktivních změn podpory. Legitimní očekávání investorů ve věci návratnosti stávajících investic musí zůstat zachovány*.“ (MEMO/13/948, 5. 11. 2013)

Za nejpodstatnější považujeme následující body:

1) Zavedení nepřijatelného institutu „maximálního podporovaného množství elektřiny“ pro výrobce energie z obnovitelných zdrojů (bod 5 příložené analýzy):

Jde o retroaktivní zásah do podpory všech typů obnovitelných zdrojů, který povede k demotivaci provozovatelů produkovat efektivně „zelenou“ elektřinu a může také dojít k ohrožení plnění českého závazku vůči Evropské komisi (cíl vyplývající ze směrnice č. 2009/28/ES). Zároveň jde o zásah, který odporuje ústavně zaručeným principům:

- zákazu retroaktivity právních norem, jak tento princip vyplývá např. z nálezů Ústavního soudu č. 63/1997 Sb. (z 4.2.1997);
- legitimního očekávání a právní jistoty provozovatelů alternativních energetických zdrojů, jak vyplývá např. z nálezů Ústavního soudu sp. zn. ÚS 2/02 (z 9. 3. 2004).

MPO jde nad rámec notifikovaného systému podpory a navíc zcela zavádějícím způsobem interpretuje příslušnou část aktuálně platné legislativy, která hodnotu výroby pro stanovení výše podpory v daném roce používala jako minimální indikativní parametr, nikoliv maximální.

2) Nepřijatelné rozšíření odpovědnosti statutárních zástupců výrobce, jeho vlastníků a odpovědných osob (bod 12 příložené analýzy):

MPO v novele zákona navrhuje zavedení neomezeného ručení statutárních orgánů, vlastníků výroby a odpovědného zástupce za vrácení podpory. To je však v příkrém rozporu se základními principy zakotvenými v občanském zákonu a v zákonu o korporacích. Zavedení odlišných podmínek pro tak závažný institut, jako je ručení, by vedlo k porušení ústavního principu rovnosti, jak v obdobném případě již například konstatoval Ústavní soud ČR v nálezů Pl.ÚS 12/02 ze dne 19. 2. 2003. V případě odpovědných zástupců navíc přenáší novela ručitelství závazek na osoby, které ze své pozice nemohou vynutit jednání výrobce, které zákon předpokládá.

3) Zavedení povinnosti výrobce hradit cenu za služby distribuční (přenosové) soustavy (bod 3 příložené analýzy):

Kontakty:

Martin Sedlák, T: 737 128 471, E: martin.sedlak@alies.cz

Veronika Knoblochová, T: 722 562 453, E: veronika.knoblochova@czepho.cz

Novela vykazuje řadu rozporů v terminologii i vnitřních rozporů, které brání zavedení návrhu do praxe. Příkladem je zrušení podpory pro decentralizovanou výrobu, která doposud pobírala podporu jako prvek přispívající ke stabilitě chodu přenosové a distribuční soustavy. MPO však tuto podporu ruší a navrhuje zavést poplatek za využívání distribuční soustavy. Novela pak vůbec neobsahuje formulaci způsobu stanovení ceny za služby distribuční (přenosové) soustavy a vše ponechává až na prováděcím právním předpise. V důvodové zprávě k předkládanému návrhu chybí jakékoli vyčíslení nákladů zvolené varianty, vyhodnocení rizik a přínosů a zdůvodnění jejího výběru, o zpracování jiných variant za účelem konfrontace různých modelů řešení ani nemluvě. To je však v příkrém rozporu s pravidly pro přípravu právních předpisů – především usnesením vlády ze dne 14. prosince 2011 č. 922 a usnesením vlády ze dne 8. ledna 2014 č. 26, kterým byly schváleny Obecné zásady pro hodnocení dopadů regulace (RIA). Navíc vydání prováděcí předpisu obsahujícího způsob stanovení ceny za „službu distribuční soustavy“ bude z ústavního hlediska znemožněno, neboť odporuje č. 79 odst. 3 Ústavy ČR. Předložený návrh tak zcela popírá principy zejm. předvídatelnosti, princip určitosti a srozumitelnosti právní úpravy a princip právní jistoty.

Výše uvedené klíčové body i připojená komplexní analýza novely energetického zákona a souvisejících zákonů jasně dokladují, že je návrh postaven na řadě zavádějících informací. Pokladová zpráva pak fatálním způsobem postrádá ověřitelné finanční kalkulace a představení možných dopadů navrhovaných opatření. V případě přijetí takto navržené novely máme důvodnou obavu, že se kvůli narušeným garantovaným podmínkám a chybám stane novela dříve či později předmětem arbitrážních řízení a přezkumu Ústavního soudu, a to s negativními důsledky jak pro energetický sektor, tak právní řád České republiky jako takový. Žádáme Vás proto o podporu našich připomínek, které jsou sestaveny na základě podrobné právní analýzy i dlouholetých praktických zkušeností v daném odvětví.

Při vědomí rozsáhlosti změn zasahujících do dalších částí legislativy si Vám dovoluujeme zároveň nabídnout osobní schůzku, na které bychom mohli téma prodiskutovat podrobněji. Věříme, že Vás naše připomínky osloví a stihnete jejich pádnost zvážit před ukončením mezirezortního připomínkového řízení, které má termín do pátku 11.7.2014.

S úctou,

Veronika Knoblochová, výkonná ředitelka České fotovoltaické průmyslové asociace

Martin Sedlák, výkonný ředitel Aliance pro energetickou soběstačnost

